

NEDERLANDSE EN ENGELSE TAALREGELS

PLAATS VAN HET WERKWOORD IN DE HOOFDZIN

Een hoofdzin bestaat in zijn simpelste vorm uit een onderwerp en een persoonsvorm. Soms komen er ook een lijdend voorwerp, meewerkend voorwerp en/of andere zinsdelen voor in een hoofdzin. De zinsdelen staan niet altijd op dezelfde plek in een zin; je kunt met de volgorde spelen. Toch is niet elke volgorde mogelijk. Door te kijken naar wat wel en niet grammaticaal correct is, kun je taalregels afleiden over grammatica. In het eerste deel van deze opdracht ga je kijken naar taalregels over de plaats van de persoonsvorm in de hoofdzin.

1. Kijk eens naar volgende voorbeelden. Wat kun je zeggen over op welke plek in de zin de persoonsvorm wel en niet kan staan?

Ik loop.
Loop ik?

De vis zwemt.
Zwemt de vis?

Het kleine meisje huilt.
Huilt het kleine meisje?

2. Zijn de onderstaande voorbeelden grammaticaal correct? Zet een sterretje (*) bij de voorbeelden die niet kloppen.

Eet de grote, zwarte hond zijn brokken?
De grote, zwarte hond eet zijn brokken.
De grote, zwarte hond zijn brokken eet.

Floris geeft het cadeau aan zijn vriendin Marijke.
Floris het cadeau aan zijn vriendin Marijke geeft.
Geeft Floris het cadeau aan zijn vriendin Marijke?

Mike kookt dagelijks een verse maaltijd voor zijn zieke moeder.
Kookt Mike dagelijks een verse maaltijd voor zijn zieke moeder?
Mike dagelijks kookt een verse maaltijd voor zijn zieke moeder.
Mike dagelijks een verse maaltijd kookt voor zijn zieke moeder.
Mike dagelijks een verse maaltijd voor zijn zieke moeder kookt.

3. Klopt de regel die je bij vraag 1 hebt opgeschreven na het beantwoorden van vraag 2 nog steeds? Zo nee, welke regel kun je dan na deze voorbeelden formuleren?

4. Nu je de regel kent voor de plaats van de persoonsvorm in de hoofdzin, kun je ook de grammatica van zinnen die niets betekenen beoordelen. Geef met sterretjes (*) aan welke zinnen niet kloppen.

Hij smurft het altijd heel snel.
Mijn oma op zondag smurft pannenkoeken.
Smurfen de kinderen een muziekinstrument?
Zijn opa zijn haar smurft.

5. Verbeter de zinnen die niet kloppen.

PLAATS VAN DE PERSOONSVORM IN DE BIJZIN

Wat je voor hoofdzinnen hebt gedaan, ga je nu voor bijzinnen doen. In de voorbeelden zijn de hoofdzinnen steeds grijs weergegeven en de bijzinnen zwart. Je kijkt dus alleen naar de zwarte delen van de zinnen.

6. Bekijk de onderstaande voorbeelden. Gaat de regel die je bij vraag 3 hebt opgeschreven ook op voor bijzinnen?

Mijn vader belooft me dat hij op tijd bij mijn wedstrijd is.
Mijn vader belooft me dat hij is op tijd bij mijn wedstrijd.
Mijn vader belooft me dat is hij op tijd bij mijn wedstrijd.

7. Formuleer nu op basis van de volgende voorbeelden regels voor de plaats van de persoonsvorm in de bijzin. Zet steeds een sterretje (*) bij de voorbeelden die grammaticaal niet kloppen.

Ik werk zodat ik genoeg geld verdien.
Hij fietst, omdat duurt lopen te lang.
Mijn opa houdt niet van zwemmen, omdat hij vindt het te koud.
Mijn broer vertelde me dat zijn favoriete sport voetbal is.
De tafelpoot is afgebroken, waardoor glijden de borden op de grond.

PLAATS VAN DE PERSOONSVORM IN EEN ENGELSE ZIN

Op dezelfde manier kun je ook voor andere talen regels formuleren op basis van bestaande taaluitingen. Je gaat nu kijken naar de plaats van de persoonsvorm in een Engelse zin.

8.
 - a. Formuleer twee regels voor het Engels: een regel die aangeeft op welke plaats de persoonsvorm in de hoofdzin staat en een regel die aangeeft op welke plaats de persoonsvorm in de bijzin staat. Hieronder staan enkele correcte zinnen die je kunt gebruiken als voorbeeld.
 - b. Wat zijn de overeenkomsten en verschillen met het Nederlands?

I ride my horse every day.

He ate an apple yesterday.

My wife cooks dinner for me and the kids.

I love that he brings me cookies all the time.

His mother takes a taxi, because her knees hurt.

My orange scarf is very bright, so people notice it right away.